

JAARVERSLAG

2023

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
Gedachtegoed	4
Het jaar in zicht	5
Organisatie	8
Financieel overzicht 2023	9
Vooruitblik 2024	11

Beste lezer,

Met groot genoegen bied ik u het jaarverslag 2023 van Stichting FutureNL aan. Het afgelopen jaar heeft onze stichting zich wederom onvermoeid ingezet voor de bevordering van digitale geletterdheid en burgerschap binnen het onderwijs in Nederland, en ik ben verheugd om u de ontwikkelingen op dit gebied te presenteren.

De afgelopen jaren heeft FutureNL zich bewezen als pionier en aanjager, met de missie om bewustzijn over het belang van digitale geletterdheid te vergroten. We bereiken ondertussen 70% van alle basisscholen, 40% van alle middelbare scholen en 78% van alle pabo's met onze activiteiten, waarin digitale vaardigheden en burgerschapsonderwijs centraal staan. We hebben FutureNL kunnen uitbouwen tot een innovatief platform voor onderwijsvernieuwing met digitale geletterdheid en burgerschapschapseducatie als het kloppend hart van de programma's. Ondertussen is het belang van Digitale Geletterdheid en Burgerschapsonderwijs ook landelijk doorgedrongen en zijn er voornemens om de leerdoelen voor deze vakken op te nemen in het curriculum de komende jaren.

Wij hebben ons in 2023 gericht op het herstructureren van de Digi-doener lessen, in lijn met de herziene leerlijn voor digitale geletterdheid. Deze herziening was een belangrijke stap om ervoor te zorgen dat onze educatieve programma's blijven aansluiten bij de behoeften van de snel veranderende digitale wereld. Door middel van deze herstructurering hopen we meer jongeren te bereiken met kwalitatief hoogstaand onderwijs op het gebied van digitale vaardigheden en onze impact te vergroten.

Tevens hebben we ons ingezet om onze bijdrage aan de transitie in het onderwijs verder te versterken. Door het aanpakken van onderwijsvraagstukken en het aanjagen en verankeren van vernieuwingen, streven we ernaar om een blijvende positieve verandering teweeg te brengen in het onderwijssysteem van Nederland.

Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om mijn waardering uit te spreken naar alle betrokkenen bij Stichting FutureNL: onze medewerkers, partners, vrijwilligers, en niet in de laatste plaats de leerlingen en docenten die deelnemen aan onze programma's. Zonder uw inzet en steun zouden we niet in staat zijn om onze missie te vervullen.

Namens het bestuur en alle medewerkers van Stichting FutureNL, dank ik u voor uw voortdurende steun en toewijding aan digitale geletterdheid!

Laurentien van Oranje
Voorzitter bestuur Stichting FutureNL

GEDACHTEGOED

FutureNL is in 2017 ontstaan vanuit de wens om het toekomstperspectief van kinderen te vergroten, onder andere door het structureel ontwikkelen van digitale vaardigheden. We begonnen als pionier en aanjager, met de missie om bewustzijn over het belang van digitale geletterdheid te vergroten. Er is in de klas én in het schoolbeleid behoefte aan hulp bij het ontwikkelen van een heldere visie op digitale geletterdheid en burgerschapseducatie. De wens om hier doelgericht en structureel invulling aan te geven is groot. Om alle kinderen van Nederland te bereiken, richten de activiteiten van FutureNL zich op scholen: primair onderwijs, voortgezet onderwijs en pabo.

Dit doen wij altijd in verbinding met overheid, wetenschap en het bedrijfsleven. Inmiddels hebben we 70% van alle basisscholen, 40% van alle middelbare scholen en 78% van alle pabo's bereikt met onze activiteiten, waarin digitale vaardigheden, technologie & ethiek en burgerschapsonderwijs centraal staan.

MISSIE

Onze missie is: Een passende aansluiting van de onderwijspraktijk op de veranderende samenleving.

VISIE

Wij geloven dat een betere aansluiting van het onderwijs op onze huidige maatschappelijke werkelijkheid hard nodig is, zodat kinderen zich optimaal voorbereiden op een voor hen passende plek in de maatschappij. Digitale vaardigheden, een moreel kader, (jeugd)participatie en burgerschap zijn randvoorwaardelijk in inclusief onderwijs.

Een passende aansluiting van
de onderwijspraktijk op de
veranderende samenleving.

DENKEN, DURVEN & DOEN

Het jaar 2023 stond voor ons in het teken van verder bestendigen en professionaliseren. Het afgelopen jaar hebben wij onze nieuwe rol als meer strategische expert en verbinder rondom burgerschapseducatie en digitale geletterdheid in de onderwijspraktijk verder kunnen bestendigen in onze partnerschappen. Waar alle samenwerkingen als startpunt aansluiten bij de bredere missie en visie van FutureNL en bijdragen aan ons gedachtegoed, is de concrete invulling gericht geweest op een toekomstgerichte aanpak.

Door de bestendinging van onze nieuwe koers en de landelijke ontwikkelingen op het gebied van Digitale Geletterdheid en Burgerschap, is 2023 ook een jaar van reflectie geweest. We zijn een sterke kracht in het operationeel maken van ons gedachtegoed rondom burgerschap, jeugdparticipatie én digitalisering, door leerkrachten en kinderen laagdrempelig te inspireren met materiaal en zien nu dat meer en meer scholen met deze thema's aan de slag gaan.

Deze ontwikkelingen vragen in 2024 om het meer concreet invullen van de inhoudelijke integratie van de activiteiten van FutureNL en om nieuwe samenwerkingsverbanden vanuit toekomstgericht perspectief vorm te geven. Dat vraagt een andere manier van kijken en werken die ook van invloed is op de manier van voldoende financiële middelen realiseren.

Ter illustratie van bovenstaande volgt hierna een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten die in 2023 hebben plaatsgevonden.

ONTWIKKELING EDUCATIEF MATERIAAL

Bij de ontwikkeling van onze materialen richten we ons volledig op ervaring, het vakmanschap van de leerkracht en belevingswereld van de kinderen. Ontwikkeling is voor ons geen doel op zich, maar een middel. We sluiten aan bij de behoefte en praktijk van alledag. In samenwerking met onder andere LessonUp, Gynzy, Jinc, IMC weekendschool, ITCampus, Wismon, Alliantie Digitaal Samenleven, Netwerk Mediawijzer.net zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk leerkrachten en leerlingen het educatieve materiaal op een eenvoudige manier kunnen gebruiken. Al het materiaal heeft een creative common license, zodat iedereen het materiaal kosteloos kan gebruiken.

DIGI-DOENER LEERLIJN

De Digi-doener is een les waarin leerkrachten en docenten op een laagdrempelige manier aan de slag gaan met digitale vaardigheden binnen de context van burgerschapseducatie. Er is alleen een Digi-bord nodig en maximaal 15 minuten voorbereidingstijd. De lessen zijn geschreven door ervaren leerkrachten en zijn gekoppeld aan de leerlijn digitale geletterdheid, een (wisselend) kernvak en de 21st century skills. Er zijn Digi-doeners voor de onderbouw, middenbouw en bovenbouw in het primair onderwijs, klas 1 en 2 in het voortgezet onderwijs en voor de pabo's.

FutureNL heeft met meer dan 1000 lessen een rijke bibliotheek aan Digi-doenerlessen. 2023 heeft in het teken gestaan van het herstructureren van de Digi-doener lessen op basis van de consolidatie van de leerlijn digitale geletterdheid en het masterplan basisvaardigheden. Dit hebben we in samenwerking met schoolbesturen, onderwijsprofessionals en overkoepelende onderwijsorganisaties gedaan als onderdeel van gezamenlijk opzetten van een ontwerpproces waarin de integratie van digitale geletterdheid centraal staat. Dit resulteerde in een set posters, waarop leerkrachten per bouw en per domein een vijftal Digi-doeners aangeboden krijgen. Deze posters zijn in 2023 door zo'n 10.000 leerkrachten gedownload en voorzien duidelijk een in een behoefte. Vervolgens hebben we met Stichting Boor uit Rotterdam samen de leerlijn verder uitgewerkt naar een uitgebreidere set leerdoelen en lessen, voor gebruik door hun 70 scholen in Rotterdam en omgeving.

LESMODULES

In 2023 hebben wij verschillende kansen benut om vanuit gedeelde expertise, ervaring en missie te verbinden met betekenisvolle partners. We hebben gezamenlijk vijf lespakketten (door)ontwikkeld. Doel is om digitale vaardigheden, een moreel kader en nieuwe participatieve vaardigheden binnen de school, in de klas te verankeren. De lesmodules geven zowel op proces van totstandkoming als met de inhoud op verschillende niveaus vorm en invulling aan burgerschapsonderwijs.

HET JAAR 2023 IN ZICHT

We lichten graag de samenwerking met het Ministerie Justitie & Veiligheid rond het ontwikkelen van Mijn Cyberrijbewijs verder toe. Mijn Cyberrijbewijs is een gratis lesprogramma dat bijdraagt aan de digitale weerbaarheid van leerlingen uit groep 7 en 8 van het primair onderwijs. Aan de hand van illustrerende thema's zoals online hate speech, online fraude, doxing, hacking en sexting leren en ervaren kinderen meer over online slachtoffer- en daderschap. Van kennis, via inzicht naar gedrag met handelingsperspectief.

Via een film maakt de klas kennis met middelbare scholieren die voor straf online moeten nablijven voor een digitaal misdrijf dat heeft plaatsgevonden. Hoe zit het precies? Hoe heeft het zo ver kunnen komen? Jouw klas gaat op zoek naar het 'hoe' en 'waarom' en vertalen hun ervaringen naar eigen regels en groepsafspraken.

Mijn Cyberrijbewijs bestaat per les/thema uit een docentenhandleiding, lesbrieven voor de leerlingen, slides voor op het digi-bord en videomateriaal. De lessenreeks wordt afgesloten met de uitreiking van een Mijn Cyberrijbewijs certificaat.

DE DAG VANDAAG

De Dag Vandaag is een online nieuwsplatform voor leerlingen in het basisonderwijs. We maken onafhankelijke berichten die draaien rondom belangrijke maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid, mediawijsheid, democratie en kansenongelijkheid. Het bevat ook peilingen, lesopdrachten, video's, enquêtes en andere vormen van activatie. Zo draagt het bij aan ervarings- en ontwikkelingsgericht leren door kennis, eigen inzicht en de dagelijkse praktijk te combineren. We gaan dit platform als unieke brug tussen samenleving en onderwijs in 2023 verder versterken met publieke, private en maatschappelijke partners.

De Dag Vandaag legt de nadruk op het bevorderen van burgerschap (zoals het recht op participatie) en 21e eeuwse vaardigheden. Door de interactie met de kinderen zijn we in staat om maatschappelijke vraagstukken ook écht vanuit de toekomstige generatie en consumenten te bekijken en uit te dragen. Daarmee is het platform een verrassende community van kinderen en besluitvormers rondom de 17 SDGs van de Verenigde Naties.

3.378 leerkrachten maakten in 2023 dagelijks gebruik van De Dag Vandaag.

120.790 leerlingen lazen en bekeken De Dag Vandaag dagelijks

31.449 leerkrachten ontvingen de maandelijkse nieuwsbrief

28.426 deelnemers aan de pollvragen.

PABO PROGRAMMA

Voortbouwend op het werk dat we al hebben verricht op de Nederlandse pabo hebben we het partnership met het ING NL fonds in jaar 2023 verder vorm en invulling gegeven. In 2023 hebben we verder voortgebouwd op de samenwerking met Saxion Hogeschool en ROC Twente West en Oost om een regionale aanpak voor curriculumvernieuwing te realiseren. Ook is het verdiepingsspel Digitale Geletterdheid geïntroduceerd. Alle materialen worden aangeboden op de in 2023 gelanceerde website www.samendigitaal.com.

GOVERNANCE

Als ANBI-organisatie heeft Stichting FutureNL een transparante en goed functionerende bestuursstructuur, zoals in de Statuten en het Bestuursreglement beschreven. Het bestuur van FutureNL bepaalt het beleid en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding en bedrijfsvoering. Ieder jaar publiceren wij onze jaarplannen en (financiële) jaarverslagen op onze website.

TEAM

We zijn een klein en krachtig kernteam dat samenwerkt met externe professionals, vrijwilligers, lesmakers, conceptontwikkelaars, trainers, ervaringsdeskundigen en andere experts. We zijn wendbaar, creatief en missiegedreven. En we willen allemaal vanuit eigen expertise bijdrage aan de nodige veranderingen in het onderwijs. Mede dankzij onze grote aantal samenwerkingen zijn we een lerende organisatie. We blijven constant scherp op wat er nodig is.

De directeur overlegt maandelijks met het bestuur over strategische, financiële en operationele aangelegenheden. De bestuursleden spelen ieder een toonaangevende rol in hun vakgebied. Ze zijn begaan met de onderwijsvraagstukken, zijn zeer verbonden met de inhoud van ons werk en bevatten het ondernemende DNA van de organisaties. Hiermee spelen ze een bijzonder constructieve rol.

BEDRIJFSVOERING

Het afgelopen jaar hebben we aangegrepen om onze bedrijfsvoering verder te versimpelen en verder structureren om wendbaar te zijn voor de toekomst. Waar mogelijk hebben we kostenbesparingen gerealiseerd. Het financieel inzicht is verbeterd door gestructureerd te werken met omzet- en liquiditeitsprognoses.

FINANCIEEL OVERZICHT 2023

De wendbare kleine organisatie maakt ons toekomstbestendig en flexibel. We worden gefinancierd via inhoudelijke partnerships met private, publieke en maatschappelijke spelers. De stichting ontvangt geen basistoelage van een overheidsinstantie. De ondernemende financieringsaanpak zit in het DNA van FutureNL en stimuleert ons om steeds te denken vanuit relevantie. FutureNL heeft een ANBI-status.

In 2023 lag de financiële focus op:

1. Professionalisering financieel beheer: o.a. structureren van rapportages, liquiditeitsprognoses en verantwoordingsprocessen.
2. Het aantrekken van lange termijn samenwerkingsverbanden om duurzame maatschappelijke missies mogelijk te maken.
3. Het verduurzamen van de financieringsaanpak door het blijven aantrekken van ongeormerkte baten, om autonoom initiatieven op het gebied van burgerschapsonderwijs te blijven ontwikkelen.
4. Het controleren van vaste lasten. Dit werd onder andere vertaald in het beperken van vaste personeelskosten en het werken met een loyale flexibele community van experts die we op basis van behoefte inhuren.

Op de volgende pagina's worden de financiële resultaten uit de jaarrekening 2023 in detail verklaard.

STAAT VAN BATEN & LASTEN

FutureNL publiceert haar jaarcijfers voor 1 juli van ieder jaar op de website. Hieronder vindt u een toelichting op de cijfers van 2023. Ons boekjaar loopt gelijk met het kalenderjaar.

BATEN 2023

Stichting FutureNL kon haar missie en programma's in 2023 realiseren dankzij donaties uit het bedrijfsleven (€1.059), particulieren (€250.000) en giften van overige organisaties zonder winststreven (€293.865). In 2023 bedroegen onze totale inkomsten € 554.924 Met de gerealiseerde inkomsten heeft FutureNL haar doelstellingen kunnen behalen.

LASTEN 2023

De totale lasten bedroegen in 2023 €649.700 . De som van de lasten is opgebouwd uit de posten 'Kosten beheer en administratie' en 'Besteed aan doelstellingen'. Het beleid van FutureNL is om zoveel mogelijk giften direct te besteden aan de uitvoering van de doelstelling, wat in 2023 €532.095 bedroeg.

Bezoldiging bestuur

Het bestuur ontvangt geen bezoldiging. De bestuursleden genieten voor hun werkzaamheden geen beloning en ontvangen geen onkostenvergoeding

SALDO VAN BATEN & LASTEN

Jaar 2023 kent een negatief Saldo Baten en Lasten van € 103.878 ten opzichte van een begroot verlies van € 78.445 . Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door het aannemen van minder nieuwe projecten, het inzetten van de nieuwe koers naar een ander business model en professionalisering van onze organisatie om onszelf klaar te voor de volgende fase. Vol vertrouwen trekken wij in 2024 met huidige en nieuwe partners op om samen te denken, durven en doen om de transitie in het onderwijs te bevorderen.

Voor FutureNL ligt het percentage van bestedingen aan de doelstellingen op 82% en aan de algemene lasten op 18%. Bestedingen worden dus ruimschoots aan de doelstellingen besteed. De projectlasten lagen ongeveer gelijk met de ontvangen baten, hierdoor ligt het bestedingspercentage baten op 98%.

Reserves

In 2023 heeft FutureNL haar reserves ingezet om nieuwe partners aan te trekken, passend bij de nieuwe invulling van onze visie en een hernieuwd business model, en ambiëren wij opbouw van een continuïteitsreserve. Voor 2023 betekent dit het volgende voor de reserves van FutureNL:

1. Bestemmingsfonds: betreft de bijdrage van € 54.546, de som van bijdragen waarvan we de invulling van onze missie over het kalenderjaar heen zullen laten plaatsvinden.
2. Bestemmingsreserve: hier zal € 7.500 aan onttrokken worden.
3. Continuïteitsreserve: deze zal worden verminderd met €30.000.
4. Algemene reserves: hieraan wordt € 11.832 onttrokken.

Beleggingsbeleid

FutureNL belegt niet.

FINANCIËLE VOORUITBLIK

Voor het samenstellen van de begroting hebben wij rekening gehouden met een aantal nieuwe ontwikkelingen, zoals het verder vormgeven van strategische samenwerkingen. Daarbij blijft de BV een vehikel om de doelstellingen van de stichting te behalen. Hierdoor ontstaat de nodige flexibiliteit, om bijvoorbeeld via samenwerking met freelance krachten de specifieke expertise in te kunnen brengen wanneer gewenst over de entiteiten heen.

BATEN

In 2024 streven we naar totale baten van €421.500. Dit is een lager bedrag dan voorgaande jaren; in dit getal is duidelijk de uitdaging van de duurzame basisfinanciering te zien, omdat we op een andere manier zijn gaan kijken en werken. We zien het realiseren van een nieuwe financieringsaanpak met vertrouwen en overtuiging tegemoet.

LASTEN

De lasten zijn vooral gericht op de inzet van het team voor het ontwikkelen van de nieuwe propositie. We verwachten in 2024 een totale som van de lasten van €416.730

Door de nauwere samenwerking met partners kunnen sterkere partnerships ingericht worden waarin alle expertises vertegenwoordigd zijn en FutureNL haar deel zal verwerven als aanjager en verbinder inzake alle onderwijs gerelateerde thema's. Verder hopen wij een aantal structurele partners uit het bedrijfsleven te vinden voor De dag vandaag.

SALDO BATEN LASTEN

Het resultaat van bovengenoemde strategie en keuzes is een budget dat realistisch haalbaar is, inzet op slim impact maken, ademruimte geeft voor innovatie en gebaseerd is op flexibiliteit. Wij budgetteren eind 2024 een positief saldo van €4.770.

't Hoenstraat 5
2596 HX Den Haag

www.futurenl.org
hallo@futurenl.org

KvK 61041785
IBAN NL73 ABNA 041 82 77 990

Copyright © 2022FutureNL

De Belastingdienst beschouwt
Stichting FutureNL sinds 8 juli
2014 als een Algemeen Nut
Beogende Instelling (ANBI).

*Algemeen Nut
Beogende Instelling*

ANBI